

Objectiu principal:

Millorar els resultats acadèmics de l'alumnat de 1r i de 2n de l'ESO i fer una aposta metodològica i inclusiva encaminada a treballar de manera integrada sabers afins per tal d'organitzar el currículum d'una manera coherent.

Actuacions prèvies i preparació:

L'organització del treball per àmbits a l'IES Benaguasil requereix una planificació acurada i compartida que permet garantir la coherència metodològica, la coordinació entre docents i la qualitat del procés d'aprenentatge. En aquest sentit, les actuacions prèvies i de preparació constitueixen una fase fonamental del projecte.

Durant el mes de juliol i setembre, el professorat de l'àmbit disposa de temps específic per a la planificació conjunta, revisió del disseny de les tasques integrades i l'ajust del producte final de cada àmbit. Aquesta organització permet establir les línies de treball del curs, seleccionar els continguts clau i assegurar la coherència amb les competències específiques i els sabers bàsics de cada matèria implicada.

A més, setmanalment es dedica una hora de coordinació d'àmbit, on les parelles pedagògiques i els equips revisen el desenvolupament de les tasques, valoren el progrés de l'alumnat i introdueixen ajustos en la programació segons les necessitats detectades. Aquesta estructura de treball col·laboratiu és un dels elements essencials que garanteix la continuïtat, la coherència i la inclusió del projecte.

El disseny de les tasques es fa a partir de situacions d'aprenentatge significatives, amb un enfocament competencial i orientat a un producte final que done sentit al procés. No sempre es tracta d'un examen, sinó d'una producció o acció que demostre l'aprenentatge de manera integrada: exposicions, presentacions multimèdia, productes artístics, propostes científiques o textos de diverses tipologies textuais.

La preparació prèvia també inclou:

- Revisió del currículum i dels sabers bàsics de cada àmbit per garantir la seua integració coherent.
- Distribució dels rols docents en les parelles pedagògiques, establint dinàmiques de codocència que afavorisquen la inclusió i l'atenció personalitzada.
- Planificació de les metodologies actives (aprendre fent, aprenentatge cooperatiu, ús d'estratègies d'avaluació formativa) per assegurar la participació de tot l'alumnat.
- Elaboració dels instruments d'avaluació competencial: rúbriques, diaris d'aprenentatge, fulls d'autoavaluació i coavaluació, etc.

Aquest procés de preparació garanteix que el treball per àmbits siga sostenible, coherent i transformador, consolidant la línia metodològica que l'IES Benaguasil ha anat desenvolupant amb èxit al llarg dels anys.

Materials necessaris:

Els materials que es fan servir depèn de l'àmbit a què ens referim. A l'àmbit de 1r d'ESO Sociolingüístic (Història i Valencià), el material és de creació pròpia i treballem amb l'alumnat a partir de projeccions i fotocòpies. En l'àmbit sociolingüístic de 2n d'ESO, tampoc hi ha llibre de text de castellà però sí de Geografia-Història i es treballa amb material propi. Pel que fa a l'àmbit científic de 1r d'ESO tenen llibres de suport de Biologia i Matemàtiques que usen puntualment segons cada situació d'aprenentatge.

Fem servir el suport audiovisual i els ordinadors portàtils de centre així com un quadern conjunt seguint un ordre lògic i una llibreta menuda que esdevé el diari d'aula.

Accions concretes:

1. Planificació inicial

- **Revisió del curs anterior:** posada en comú dels resultats acadèmics i de convivència, identifiquem punts forts i aspectes de millora dels àmbits.
- **Avaluació del funcionament de les parelles pedagògiques:** revisió de les dinàmiques de codocència, distribució de rols i acords de treball.
- **Disseny del pla de curs per àmbits:** definició i ajust de les situacions d'aprenentatge o blocs de treball, calendarització de les tasques i del producte final.
- **Actualització del currículum integrat:** selecció i connexió dels sabers bàsics i competències específiques de cada matèria implicada així com dels criteris d'avaluació.
- **Coordinació vertical:** trobada entre professorat de 1r i 2n d'ESO per assegurar continuïtat metodològica i coherència entre nivells i prendre decisions comunes de processos, correcció.
- **Revisió i actualització dels instruments d'avaluació:** elaboració o revisió de rúbriques, diaris d'aprenentatge, graelles de seguiment, etc.

2. Coordinació setmanal durant el curs

- **Reunió d'una hora setmanal per àmbit:**
 - Revisar l'evolució de les tasques i de l'alumnat.
 - Ajustar les activitats i els suports segons la diversitat de l'aula.
 - Compartir observacions pedagògiques i acordar intervencions comunes.
- **Seguiment del clima d'aula i la convivència:** detecció primerenca de necessitats emocionals o conductuals i coordinació amb tutoria.
- **Compartir bones pràctiques i recursos didàctics** entre docents de diferents àmbits.

3. Disseny i preparació de tasques i productes finals

- **Reajust o creació de situacions d'aprenentatge reals o significatives**, connectades amb l'entorn o amb interessos de l'alumnat.
- **Planificació de productes finals variats**, que poden ser:
 - Exposicions orals, debats o presentacions multimèdia.
 - Projectes científics, artístics o literaris.
 - Accions de servei o difusió a la comunitat educativa.
- **Seqüenciació de les activitats** per fases (investigació, elaboració, presentació, avaluació).
- **Disseny de materials i recursos compartits** a través de plataformes digitals del centre.
- **Tria de lectures** i treball associat: diari de lectura, cercles de lectura o tertúlies

Rols del professorat i alumnat:

El professorat

El professorat actua com a guia, mediador i dissenyador d'aprenentatges. Planifica conjuntament les situacions d'aprenentatge, assegura la coherència curricular i promou metodologies actives.

En la codocència, les parelles pedagògiques es coordinen per oferir una atenció més personalitzada i garantir la inclusió.

Progressivament, introdueixen tècniques d'aprenentatge cooperatiu (1-2-4, llapis al centre, portaveu, etc.) amb tasques senzilles i estructurades. També modelen la comunicació i l'argumentació oral, fomentant espais de debat i reflexió col·lectiva.

A més, guien processos d'autoavaluació i coavaluació, ajudant l'alumnat a prendre consciència del propi aprenentatge i de la seua aportació al grup.

L'alumnat

L'alumnat és el protagonista actiu del procés. Participa en grups cooperatius amb rols definits i rotatius, aprenent a organitzar-se, dialogar i prendre decisions compartides. També es fomenta el treball individual i el procés de reflexió sobre el seu aprenentatge.

Es fomenta especialment l'expressió i l'argumentació oral, amb activitats que demanen escoltar, opinar i justificar idees de manera respectuosa.

Cada alumne/a esdevé responsable tant del producte final com del procés de treball, valorant la seua implicació i la del grup mitjançant autoavaluació i coavaluació.

Metodologia:

La metodologia dels àmbits a l'IES Benaguasil es basa en un enfocament competencial, actiu i cooperatiu, que integra els sabers de diferents matèries en situacions d'aprenentatge significatives.

Es treballa per tasques i projectes orientats a un producte final, que dona sentit al procés i permet avaluar competències de manera global.

El treball a l'aula es desenvolupa en blocs de dues hores, que faciliten activitats completes, la reflexió i el seguiment individualitzat. La codocència és un element essencial: dues persones docents comparteixen l'espai, la planificació i la intervenció, fet que afavoreix la inclusió i el suport personalitzat.

L'aprenentatge cooperatiu s'introdueix de manera progressiva, amb tècniques estructurades i rols definits dins dels grups, fomentant l'ajuda mútua, la responsabilitat compartida i la participació de tot l'alumnat. A més, es dona un pes especial a la comunicació i l'argumentació oral, com a via per construir coneixement i desenvolupar habilitats socials i cognitives.

L'avaluació és formativa i competencial, centrada tant en el procés com en el resultat, i combina autoavaluació, coavaluació i observació docent per afavorir la millora contínua.

Temporalització:

El treball per àmbits s'estén al llarg de tot el curs escolar, estructurat en blocs de dues hores consecutives que permeten desenvolupar tasques completes, fomentar la participació activa i aprofundir en els processos d'aprenentatge.

Durant el mes de juliol i setembre es duen a terme les tasques de planificació i ajust, on el professorat revisa i actualitza les situacions d'aprenentatge, defineix el producte final i concreta la seqüència de treball del curs.

Al llarg del curs, els equips d'àmbit disposen d'una hora setmanal de coordinació per revisar el desenvolupament de les tasques, valorar el progrés de l'alumnat i introduir els ajustos necessaris.

Les situacions d'aprenentatge s'organitzen en trams o projectes trimestrals, amb una durada flexible segons la naturalesa de les tasques i del producte final. Cada període culmina amb un moment de presentació, reflexió i avaluació compartida.

Seguiment i avaluació:

El seguiment i l'avaluació en els àmbits de l'IES Benaguasil es conceben com un procés continu, compartit i formatiu, centrat tant en el procés d'aprenentatge com en el producte final.

L'avaluació es fonamenta en els criteris d'avaluació establerts per a cada àmbit, seleccionats d'acord amb els sabers bàsics i les competències específiques de les matèries integrades. A partir d'aquests criteris, es concreten indicadors observables que guien tant l'actuació docent com l'autoavaluació de l'alumnat.

El professorat fa un seguiment sistemàtic del progrés mitjançant instruments diversos:

- Rúbriques i graelles de competències, per valorar el nivell d'assoliment de cada tasca o producte.
- Fulls d'observació i registres, per recollir evidències del treball cooperatiu, la participació i el desenvolupament competencial.
- Diaris d'aprenentatge, que permeten reflexionar sobre el procés i visualitzar l'evolució individual.
- Autoavaluació i coavaluació, per implicar l'alumnat en la valoració del propi aprenentatge i del funcionament del grup.

Les reunions setmanals de coordinació dels equips docents serveixen per posar en comú observacions, ajustar la programació i acordar decisions pedagògiques basades en evidències.

D'aquesta manera, l'avaluació esdevé una eina per a la millora contínua, orientada a l'aprenentatge significatiu i a la inclusió de tot l'alumnat.